.O hazreti Fatimi, s.a

Kad se Zemlja najžešćim potresom svojim potrese“
i kada Zemlja izbaci terete svoje,
i čovek uzvikne : ’Šta joj je?’ _
toga Dana će ona vesti svoje kazivati
jer će joj Gospodar tvoj narediti.”
((Kur’an, S. XCIX, s. 1-5

Hiljadu devet stotina sedamdeset i prva je, upravo početak kraja Pahlavijevog režima i monarhije u Iranu. Reči ‘Ali Šarijatija, velikog učitelja, čoveka koji redefiniše islam kakav je bio, a ne kakav je postao, zvone na hoseinije Eršadu (1) u noći koja obeležava godišnjicu rođenja kćeri poslanika islama (s.a.v.s.) – Fatime (s.a.).

On uzvikuje pitanja koja su na usnama svih žena : “Ko sam ja?”, “Da li sam majka?”, “Supruga?”, “Kći?”, “Prijatelj?”, “Biolog?”, “Hemičarka?”, “Doktorka, negovateljica, babica, radnica, pisac, ljudsko biće…”, “Ko sam ja?”.

Prvi je put da je jedna Iranka součena sa ovim pitanjem. Ona zna, oseća, shvata pitanje svojim unutrašnjim bićem, ali ga nikada pre nije iskazala. Jednom postavljeno pitanje iz nužnosti vapi za odgovorom koji je izvorni i osobeni deo te osobe.

To je početak Revolucije koju će iranske žene morati da prođu, ali će proći sedam dugih godina pre nego što se postavi u društvu _ naime, u iranskoj Islamskoj revoluciji.

Ali, kretali smo se prebrzo. Mi smo sopstvena avangarda. Moramo se vratiti toj večeri kada mnogi od nas nisu bili prisutni, večeri kada je pitanje postavljeno po prvi put.

Te večeri 1971. on započinje putovanje ka Fatimi (s.a.) ovim pitanjem i polako, ali sigurno, razotkriva odgovor. On postavlja temelj _ budite autentični, osobeni u svom traganju. Traganju za čim? Trganju za istinom. Ne budite zastrašeni spoljašnjim formama i napadnim bojama. Budite svoji, budite ono što zaista jeste, a ne ono što ste postali. Tražite istinu.

Sa takvom polaznom osnovom, suočavate se sa prvom preprekom: “Kako mogu biti autentična kada još uvek ne znam ko sam?”. On nam govori : ”Ne znate ko ste jer nemate tradicionalni model kome biste se okrenuli”. Drugim rečima, nemate putokaz, nemate usmerenje. Zašto? Zato što su naučnici u poslednjih četrnaest vekova bili isuviše zauzeti

opisivanjem detalja ibadeta, i radeći to, modele nemarno ostavili po strani. Nisu uspeli da islam predstave ljudima narodnim jezikom.

Sem nekolicine odgovornih i posvećenih naučnika, oni nisu uspeli da suštinu islama iznesu na videlo. Drugim rečima, islam ukazuje na unutrašnju kao i na spoljašnju slobodu. Predstavljen u obliku u kome ga je poslanik (s.a.v.s.) primio, donosi samopoštovanje. Suprotstavlja se tiraniji, tlačiteljstvu i kolonijalizmu, jer oni uzgajaju zavisnost nad sistemom stvorenim od strane čoveka. Ti su naučnici propustili da razotkriju zaboravljene ideje islama. Zapostavili su njegovu revolucionarnu dimenziju.

Zanemarili su 'Alijevu (a.s.) porodicu, islam iz vremena poslanika (s.a.v.s.) i ono za šta se šiizam zaista zalaže. Najbitnija načela, stubovi koji podupiru ličnost, izrezbareni su i ukrašeni tako zapetljano da su njihova temeljna uloga i osnov zaklonjeni. Stubovi poput azadea (azadeh) _ oslobođenja od privrženosti ovom svetu, ili unutrašnjeg oslobođenja, stanja unutrašnje slobode ili traganja za pravednošću, uspavani su unutar svoje spoljašnje dekoracije.

Šta bi se moralo učiniti? Čovek bi morao tragati za metodologijom ustanovljenom od strane poslanika (s.a.v.s.). Šarijati, potom, opisuje tri metoda, konzervativca, reformiste i revolucionara, ističući za i protiv svakog pristupa. Potom usmerava svoju analizu na metod kojim je poslanik (s.a.v.s.) bio nadahnut. "Poslanik (s.a.v.s.) čuva oblik", kaže nam Šarijati, "kovčeg običaja koji ima duboke korene u društvu, onaj na koji su se ljudi navikavali iz generacije u generaciju, onaj koji je prirodno primenjivan, ali on (s.a.v.s.) menja sadržaj, duh, nameru i praktičnu primenu ovog običaja na revolucionaran, odlučan i neposredan način."

Nije li to isti metod koji on koristi u odnosu na žene? Ukoliko Vaša kultura čuva tradiciju Fatime (s.a.), potražite je. Zadržite Vaše spoljašnje žensko obličje, ali menjajte sadržaj, jer je infiltracija Vaše unutrašnje suštine uvezenim sadržajima, donetim od strane neprijatelja, prerušenog u prijatelja, daleko štetnija od onoga što donose promene nečije spoljašnosti.

Stanje nečijeg poruba je površinski problem koji se ove godine rešava na jedan, a druge godine na drugi način. Ono stvara besmisleni konzumerizam. U svakom slučaju, kada bolest napadne korene, unutrašnju suštinu oblika, oblik otpada od svog okruženja i ostaje bez korena, lutajući, bez značenja. To je ono što neprijatelj, razarač unutrašnje suštine ženskog roda, želi, jer oblici bez korena slede tok zbivanja, a da nikada ponovo ne puste koren, bez obaziranja na svoje okruženje, bez predaje, otuđeni i potpuno spremni da budu ukalupljeni u bilo koji ponuđeni okvir.

To je ono što je poslanik (s.a.v.s.) doneo kada mu je otkriven islam , "stvarni smisao priklanjanja". Priklonite se Onome Ko Vam je dao korene, Jednome Bogu, a ne umnoženim oblicima koji odvlače od korena. Ojačajte svoje korene i svoju zemlju, kako bi , kada nastane

“veliki potres”, koji Kur’an izričito najavljuje, što u izvesnom smislu može biti protumačeno kao “buđenje svesti”, vaši koreni izdržali, vaša volja prevladala, a spoljašnji vetrovi, oluje, grmljavine i sevanje vas ne bi mogli oduvati.

To nas dovodi do drugog nivoa. Imamo metod, ali sada nam je potrebno upućivanje. Hoće li to biti ono od realiste, ili od idealiste? Šarijati nam kaže : ”Ni od jednog, ni od drugog. Od obojice”.

Islam dopušta sve stvarnosti _ glad, neukost, zavisnost od droge, potrebu za razvodom, slabljenje slabih od strane jakih, tlačenje i potiskivanje (prema realistima, stvarnost mora biti pretočena u stvarne oblike, tako da oni nemaju problema sa imaginacijom, ideologijom i idejama na koje se ne obaziru). “Suprotno realizmu, islam ne prihvata status quo, već menja stvarnost.” Šarijati nastavlja: ”Menja njenu suštinu na revolucionaran način. Donosi realnosti zajedno sa svojim idealima. Koristi realnosti kao sredstvo za postizanje svojih idealističkih ciljeva, svojih stvarnih težnji, koje su same po sebi nepostojeće. Za razliku od realista, islam se ne priklanja realnostima, već pre, uzrokuje da mu se realnosti priklanjaju. Islam se ne okreće od realnosti kao što to čine idealisti. Traga za njima. Kroti ih. Ovim sredstvom, islam koristi ono što smeta idealistima kao mešavinu za svoje sopstvene ideale”.

Ovim pristupom se razvija nezavisnost mišljenja koja, da bi uspela kao odgovor, a da ne izazove zastranjivanje, mora poniknuti iz istorijskih korena tog društva. Suočite se hrabro sa svojim realnostima. Ukrotite ih. Delajte kroz njih da biste postigli svoje ideale.

U koji model se uklapa Iranka iz 1971.? Tradicionalni ili apsurdni? Žene tradicije, ili žene novog uvezenog modela? Pitanje: “Ko sam ja?” se ne odnosi na njih. Upućeno je onima koje “ne mogu automatski prihvatiti svoj nasledni, tradicionalni model, niti se prikloniti novim nametnutim modelima”. Pitanje je od značaja za ženu koja želi da odluči o sebi, koja priželjkuje odluku koja je u vezi sa njenom sopstvenom kulturom, jer ako traga izvorno i autentično, ona ne može da zanemari svoju kulturu, niti da je zapostavi. Da li ona služi sebi ili drugima? Da li je jedinka ili društveno biće? Da li je svesna činjenice da individualizam, drugim rečima “indivudualna nezavisnost” u ovom veku, “u odnosu pojedinca prema svom društvu (porodici, plemenu ili zemlji), ili služenju nekome, zamenjuje duh i jedinstvo društva i služenje drugima”?

Kako Šarijati ukazuje, postoje mnoge žene koje ne možemo videti:

žene koje su nezavisne i koje se uzdaju u svoje sopstvene sposobnosti, povezujući ih sa sopstvenim kulturološkim poreklom. Žena treba da se probudi kako ne bi život provela nesvesno, oponašajući pozajmljene modele i ideje _ modele u čijem stvaranju nisu učestvovAli ni ona ni njeni preci, pa su zato suštinski irelevantni za nju.

Tu Šarijati razvija ideju islamske društvene pravednosti. U islamu nije dovoljno reći sebi : ”Ti nećeš…ovo ili ono”. Zato što postoji obaveza kojom je vezan svaki pojedinac, a to je da bude aktivan učesnik u društvu i bori se protiv društvenih zala. Drugim rečima, pojedinac bi morao reći sebi : ”Nećeš biti tlačitelj!”, ali je podjednako obavezan da kaže sebi : ”Pomoćićeš potlačenima!”.

‘Ali Šarijati je čvrsto verovao u tradiciju svoje kulture. Shvatio je da ne možete unositi ideje drugih kultura, koje nemaju organske ni racionalne korene. Shvatao je da ideje moraju biti ispitivane saglasno kulturološkim i sociološkim kriterijumima. Bio je u stanju da redefiniše temelje verovanja svoga naroda, svoga društva i gledanje njegovog društva na sebe samo. Probudio je skrivene ideje. Njegov cilj je bio razvoj dinamičnog socialnog okruženja, koje bi bilo ugrađeno u istorijsku pozadinu, i svest tog društva.

Tako nas on dovodi do srca šiizma _ Fatime (s.a.), voljene kćeri poslanika islama (s.a.v.s.). Opisuje ženu koju nismo mogli videti, onu za koju smo mislili da je znamo, Ali smo tek nakon njegovog upućivanja postali svesni činjenice da je ona (s.a.), iako smo se svakog dana obraćali njenom duhu, bila izgubljena kao model našeg svakodnevnog života. Drugim rečima, bili smo emotivni privrženi njenoj unutrašnjoj suštini, Ali smo otklonili njeno obličje.

Šarijati nas vraća Fatimi (s.a.). On započinje sa društvenim običajima Arabijskog poluostrva pre njenog rođenja, gde su, po običaju, ženska deca živa sahranjivana na rođenju, kako sramota zbog neodgovarajućeg zeta ne bi pala na porodicu. Revolucionarna poruka islama je bila ta koja je raskinula sa ovim običajem.

Bog nam u Kur’anu otkriva da je poslaniku Muhammedu (s.a.v.s.) darovana “obilna reka dženeta”, kousar (kawthar), i da će preko te reke, on (s.a.v.s.) obezbediti bogato potomstvo (a.s.) mada je prema arapskim verovanjima toga doba, muškarac bez sina nazivan “prekinutim”. Kako je to moguće? Otac kćeri će imati veliko potomstvo? Njegova supruga (s.a.), stara preko pedeset godina, rađa četvrtu kćer, Fatimu (s.a.). Bog je ispunio obećanje poslaniku (s.a.v.s.) jer se preko nje (s.a.) poslanikovo (s.a.v.s.) potomstvo (a.s.) umnožava preko žene.

Šarijati zatim nastavlja da nabraja časti koje je islam darovao ženama. Samo je jedna osoba sahranjena u Kabi, “Božijoj kući”, i to žena, ropkinja, Hadžar (Hajar), druga Ibrahimova (a.s.) supruga i Ismailova (a.s.) majka.

Poslanik (s.a.v.s.) se uvek odnosio prema Fatimi (s.a.) sa ljubavlju i poštovanjem, što je veoma čudilo ljude toga vremena. Njihov odnos je bio takav da je Fatima (s.a.) postala poznata kao “majka svoga oca”, jer ga je svuda pratila, štitila i brinula o njemu.

Mada je pod određenim uslovima u islamu dozvoljena poligamija, poslanik (s.a.v.s.) se iz

ljubavi i poštovanja prema Hatidži (s.a.) Fatiminoj (s.a.) majci, za vreme njenog života nije ženio drugom ženom, niti se njegov rođak i zet, ‘Ali (a.s.), oženio drugom ženom za vreme Fatiminog (s.a.) života.

Fatima (s.a.) je provela svoj život u borbi, odolevajući siromaštvu i nevoljama. Njen otac (s.a.v.s.) je bio primoran da provede tri godine u dolini sa svojom porodicom (a.s.), kada je njegovo pleme nametnulo ekonomske i društvene sankcije uperene protiv njegovog poslanstva. Nakon iseljenja u Medinu započinje njen novi život udate žene, ali ona (s.a.) nastavlja da se suočava sa istim teškoćama i nevoljama s kojima se susretala od detinjstva. Nadahnuta je duhom i milošću svoga oca (s.a.v.s.). Ona (s.a.) odrasta u njegovoj senci, kako je to činio i njen suprug, hazreti ‘Ali (a.s.). Oni (a.s.) su spoznali duh borbe i otpora i promenljivost sudbine.

‘Ali Šarijati opisuje ove događaje i mnoge druge na osnovu sunitskih i šiitskih izvora hadisa. Na početku, u prvom delu, on nam kaže:”Jedino što naši ljudi znaju o Fatimi (s.a.) je sledeće: ‘Fatima (s.a.) je bila voljena poslanikova (s.a.v.s.) kći, omrznuta od strane Ajše, poslanikove (s.a.v.s.) supruge po Hatidžinoj (s.a.) smrti i Ebu Bekrove (prvog među ortodoksnim kalifama) kćeri. Posle poslanikove (s.a.v.s.) smrti, Ebu Bekr joj je oduzeo ispašu u Fadaku. Omar je napao na njenu kuću sa svojim ljudima. Povredili su je i ona (s.a.) je, u trudnoći od šest meseci, izgubila sina, Mohsena. Od tada su joj dani prolazili tako što bi, držeći svoju decu za ruke, odlazila izvan grada do mesta zvanog “Kuća žalosti”. Tamo bi sedela i plakala. Loše je govorila o uzurpatorima ‘Alijevog (a.s.) prava. Plakala bi i tužila satima. Provela je svoj kratki život oplakujući i proklinjući svoju sudbinu do smrti. Zahtevala je svojom poslednjom voljom da bude sahranjena po noći da oni, koji o njoj misle loše, ne bi učestvovali u ispraćaju i ne bi znali gde je sahranjena’ ”.

Ono što saznajemo u drugom delu je daleko od onoga što smo znali. Da li je to muslimanska devojčica (s.a.) koja štiti svog oca (s.a.v.s.) od odraslih pripadnika svoga plemena? Da li je to muslimanska devojčica (s.a.) koja, držeći za ruku svoga oca (s.a.v.s.), ide sa njim na bazar, sluša njegove rasprave i vraća se s njim kući?

Da li je to muslimanka (s.a.) koja stoji na vratima i brani svoga supruga (a.s.) i svoj dom kada nasilnici pokušavaju da ga spale? Da li je to muslimanka (s.a.) koja novoizabranom kalifi govori da je oneraspoložio Boga i Božijeg poslanika (s.a.v.s.) kada nije poslušao poslanikov (s.a.v.s.) savet, i primio k srcu samo svoje sopstvene interese? Da li je to muslimanka (s.a.) koja, kada se suoči sa nepravdom i tlačiteljstvom, govori celim svojim bićem, ne plašeći se svojih reči, znajući da govori jezikom istine?

Vratimo se njenoj zadnjoj besedi i pustimo da njene sopstvene reči kažu u šta je zaista

verovala i šta je činila. Kada je Fatima (s.a.) obolela zadnji put, od bolesti koja je uzrokovala njenu smrt, supruge poslanikovih (s.a.v.s.) mudžahira i ashaba su otišle da je posete i upitaju kako se oseća. Ebu Bekr je izabran za kalifu, a ‘Ali (a.s.) sklonjen u stranu. Odgovarajući im, nakon što je zamolila Boga za blagoslov njenom ocu, Muhammedu (s.a.v.s.), ona (s.a.) je rekla: “Živa sam, uz Božiju pomoć, iako nimam ništa drugo do prezir prema ovom svetu. Mrzim vaše supruge. Nakon što sam pokušala da im kažem ko je njihov stvarni neprijatelj, a oni nisu slušali, odbacila sam ih.

“Kako su ružne oštre ivice sablji kada su slomljene i poigravaju se sa ljudskim naporima i borbom u koju su se mnogi upustili, uništavajući utvrđenja, lomeći koplja, donoseći opake odluke, stojeći nad provAlijom sopstvenih materijalnih i ličnih želja. Za kakvu užasnu budućnost se spremaju izazivajući Božiju srdžbu i uzrokujući sebi neprestano kažnjavanje.

“Pokušala sam da ih upozorim na njihova dela i ukažem im na teret koji su svalili na svoja sopstvena pleća. Zaslužili su da budu uništeni, da ih sablje povrede. Oni koji postupaju tlačiteljski su daleko od Božijih blagoslova milosti. Teško takvim ljudima! Oni su svrgnuli vođu (‘Alija) kada je bio na vrhuncu obavljanja misije. Stvaraju se planine preko neosvojivih stubova poslanstva, mesta nadahnuća, mudrim i znalačkim preplavljenim, podjednako uvežbanošću i duhovnošću. Budite svesni. Ovo je očit gubitak.

“Za ime Boga, zašto im se ‘Ali nije svideo? Da li su se uplašili oštrine njegovog mača u podržavanju pravednosti i istine, njegove hrabrosti u borbi i mučeništvu, njegovog uništavanja neprijatelja, njegovih moćnih udaraca rečima i njegove ljutnje u ime Boga?

“Za ime Boga, da su sledili poslanikov (s.a.v.s.) izbor, hazreti ‘Alija, on bi uputio svakoga ko je zastranio, a ukoliko bi neko odbacivao ispravno mišljenje, ‘Ali bi mu ukazao na grešku na način da ne bi bili povređeni ni jahač, ni konj na kome on jaše.

“Da je ‘Ali izabran za vođu, vodio bi ih ka čistom,slatkom izvoru vode. Penušavi izvor bi bio bogat, njegove obale čiste i nezagađene, i on bi ih vratio sigurno na obode nakon što bi se napili vode.

“On bi ih savetovao u stvarima vidljivim i skrivenim, bez ikakvog okorišćavanja na račun njihovih potreba, i bez uzimanja više od najmanjeg udela za sebe _ dovoljnog da ne bude žedan ili gladan. U tom slučaju, poklonici ovog sveta (materijalisti) bi bili odvojeni od asketa, a ispravni od suprotnih.

“Bog kaže: ’Ako su podanici odani i izbegavaju zlo činjenje, daćemo im dobro i na ovom i na onom svetu. Ali oni iskrivljuju istinu, pa ih kažnjavamo za njihova dela. Za one koji tlače, rezultati njihovih dela će im se vratiti. Oni ne mogu izmeniti tok istorije.’

“Probudite se! Probudite se! Ukoliko sačekate videćete lepote prirode, ali govor je lepši od

njih. Kakav je njihov dokaz? Koji stub oni podupiru? Za koje uže se oni drže? Kojoj porodici se oni priklanjaju i kojom upravljaju?

“Kakvog užasnog vođu (Ebu Bekra) su odabrali! Kakvog nepodnošljivog pomagača (Omara) su imenovali! Kakvu pogrešnu i tlačiteljsku promenu su izvršili! Tako mi Boga, dali su prednost onima koji su odlučili da postanu muslimani, pre nego onima koji su bili prvaci. Odabrali su slabe umesto jakih. Uništili su one koji veruju da čine dobro. Oni su kvaritelji koji ne razumeju.

“Teško njima! Nije li vrednije slediti onoga ko vodi od onoga koji ne može pronaći svoj put ako nije vođen? Šta se desilo sa vama? Kakvo je to rasuđivanje? Zadojili ste zemlju svojim činjenjem. Samo sačekajte da rodi. Kunem vam se, umesto mleka, imaćete vedra puna krvi a otrov će isticati iz dojki novorođenih.

“Tada će izgubiti uništivači prava, a oni koji će doći u budućnosti naći će i shvatiće užasne rezultate koje su načinili preci. Zato budite zadovoljni svojim dnevnim činjenjima i živite u miru pre oluje i užasnih pobuna.

“Jer, tada će vas tada nadjačati oštre sablje tlačiteljske vladavine, anarhija i vladavina tirana. Tlačitelji će vas orobiti. Ostaće neznatan broj javnih pogodnosti. Ono što ste vi gajili s ljubavlju, oni će uzgajati silom. Tada ćete samo uzdisati, jer nećete moći da uradite bilo šta jer ste bili slepi i nesposobni da sagledate istinu. Primoravaće vas jer ste okrenuli lice pravom putu i niste ga prihvatali.”

***

Zašto je Fatima (s.a.) pogrešno shvatana? Zašto su naše žene postale podjednako izgubljene za vanvremenske modele ili za novotarije? Zašto je ona (s.a.) korišćena? Šarijati nam navodi reči hazreti ‘Alija (a.s.) : ”Potrebne su dve strane da bi postojalo tlačiteljstvo. Jedna je tlačitelj, a druga je ona koja prihvata tlačenje. Tlačiteljstvo ne može biti jednostrano. Tlačitelj ne može primenjivati prinudu u vazduhu. Tlačiteljstvo je poput komada gvožđa, oblikovanog udarcima tlačiteljevog čekića po nakovnju potlačenog”. Tako su, same žene učestvovale u napadu na svoje vrednosti dopuštajući sebi da budu potlačene i ne tragajući za svojim korenima.

Sa svešću koju nam Šarijati donosi, naša spoznaja Fatime (s.a.) rađa odgovornost i privrženost onima koje prve upitaju: “Ko sam ja?”, a zatim traže odgovor u izvornosti i duhu njihove sopstvene kulture. Odgovornost i privrženost rastu kroz ljubav i veru. Naše znanje biva osvetljeno jer je Šarijati probudio u nama ovu odgovornost. Sa Fatimom (s.a.) kao našim uzorom, učimo da se borimo protiv nepravde i tlačenja. Okrećemo se od sebe ka drugima. Postajemo aktivno uključeni u društvena zla, jer je ona (s.a.), kakva je zaista bila, naš simbol, naš uzor, naša heroina.

Time se ne opovrgava Fatimina (s.a.) duhovna prisutnost i suština. Ona (a.s.) je inspirisala na

hiljade umetnika, pesnika, pisaca i stvaralaca narodnih rukotvorina. Na jednom mestu saznajemo da joj je poslanik (s.a.v.s.), umesto sluge, koga je tražila, darovao molitvu. Narastala je od toga, jer joj je to hranilo dušu i učvršćivalo privrženost Bogu i Njegovim robovima. Međutim, pre bi se to moglo dopuniti onako kako nam Džalal al-din Rumi (Jalal al-din Rumi) govori: "Stvarni oblik je od velikog značaja; ništa ne može biti učinjeno bez združivanja forme i suštine. Ma koliko da sadite zrno bez mahune, neće nići, posadite ga u mahuni, postaće veliko drvo." ("Fihi ma fi", str.19-21). I kao što svaki narodni umetnik zna, sama glina određuje oblike koji mogu biti stvoreni.

Probuđene i svesne stvarne Fatime (s.a.), predstavljene od strane Šarijatija, iranske žene su bile u stanju da ustanu i odigraju glavnu ulogu u Islamskoj revoluciji Irana. One su se borile protiv tlačiteljstva i nepravde rame uz rame sa muškarcima. Obučene u skormnu odeću, kakvu je Fatima (s.a.) mogla nositi, nisu se obazirale na prepreke svojoj slobodi delanja, borbe i otpora.

Nakon Revolucije, Iranke koje su sebi postavile Šarijatijevo pitanje "Ko sam ja?", pokušavaju da spoznaju sebe kao Fatimu (s.a.) a moramo znati da je samo Fatima (s.a.) Fatima (s.a.).

Lejla Bahtijar (Laleh Bakhtiar)

.jun, 1980

:Fusnota

Hoseinija je tradicionalni verski centar gde se ljudi okupljaju da vide predstave verskog.1 sadržaja, posebno one koje posvećene trećem šiitskom imamu, imamu Huseinu (a.s.), i njegovom mučeništvu kod Karbale. Hoseinija Eršad, na koju se ovde poziva, nalazi se u Teheranu. To je centar sagrađen u kasnim šezdesetim i proširio je svoj značaj tako da obuhvata i centar za islamske poduke. 'Ali Šarijati je bio jedan od prvih ljudi koji su tu podučavali i privukao je na hiljade slušalaca. Ljudi su se okupljali na ulicama i okolnim mestima da bi ga slušali. Međutim, kako je prethodni režim počeo da strahuje od njegovog uticaja, zatvorili su ga na nekoliko godina. Bio je ponovo otvoren nakon Revolucije.

Napomena: Skraćenica (s.a.v.s.) koja se stavlja iza imena poslanika Muhammeda (s.a.v.s.) jeste uobičajena skraćenica blagoslova "salli 'alah 'Alih wa Alihi" (Neka su nad njim i njegovom porodicom Božiji blagoslovi!). Skraćenica (a.s.), koja sledi ime hazreti Alija (a.s.), ili hazreti Fatime (s.a.), ili drugih imama (a.s.), jeste skraćenica od " 'alayhi salam" (Neka je mir .(!nad njima